

OSIM ŠTO JE VELIKI ZALJUBLJENIK U MUŠIČARSKI RIBOLOV, SLOVENAC RADIVOJ ŠAVLI IZ NOVE GORICE IMA I JEDAN VRLO ZANIMLJIV ALI I VRLO RIJEDAK HOBI - BAVI SE IZRADOM ŠTAPOVA OD BAMBUSA

'Šplisani' štapovi Radivoja Šavlija

Osim što je veliki zaljubljenik u mušičarski ribolov, Slovenac Radivoj Šavli iz Nove Gorice ima i jedan vrlo zanimljiv ali i vrlo rijedak hobi - bavi se izradom štapova od bambusa. Prije desetak godina Radivoj je napravio svoj prvi takav štap, a danas ih, kako kaže, izrađuje uglavnom za sebe i svoje prijatelje. Svaki zaljubljenik u mušičarski ribolov zna koliko su cijenjeni dobro izrađeni štapovi od lijepjenog bambusa i vjerujem da ima mnogo onih koji bi voljeli imati barem jedan takav u svojoj kolekciji. Njihova izrada je zahtjevan proces, a da bi štap na kraju bio pouzdan i kvalitetan, potrebno je mnogo iskustva i strpljenja, no činjenica je da

imaju neki poseban čar i posebnu vrijednost. Za Športski Ribolov Radivoj Šavli je ukratko opisao sam postupak izrade štapa i otkrio neka zanimljivija sjećanja vezana uz ribolov umjetnom muhom.

■ Radivoj, recite za početak nešto o sebi. Koliko dugo se već bavite ribolovom i zašto ribolov umjetnom muhom?

- S ribolovom sam se upoznao još kao dijete, prateći oca na Soči i Vipavi. Lovile su se pastrve na "blinker" ili podusti na kruh. Nakon toga su uslijedile pubertetske godine i zanimalo me je tisuću drugih stvari pa sam gotovo zaboravio na ribolov. No, pravi preobrat se dogodio po povratku iz vojske - mušičarenje me je potpuno osvojilo. Pored

samog ribolova tu je i vezanje muha koje je samo po sebi velika filozofija, pa proučavanje literature o insektima, prikupljanje knjiga, videokaseta itd. Mušičarenje je postalo moj način života, što nužno ne znači i da često lovim ribu (obitelj i posao to često ne dozvoljavaju). Ipak, u zadnjih dvadesetak godina se ne mogu prisjetiti dana kada nisam mislio o ribama i umjetnim muham a čak i onda kada sam fizički bio okupiran potpuno drukčijim stvarima.

■ Također se bavite i izradom mušičarskih štapova. Kako je to počelo?

- Točno se sjećam kada je to počelo... 1992. godine u jednoj ribičkoj trgovini u Italiji prvi put sam ugledao bambusov mušičar-

ski štap i dogodila se "ljubav na prvi pogled". Istina, ljubav se nakratko ohladila kad sam doznao cijenu tog štapa koja je za moj džep bila previsoka i nisam mogao ni pomisliti da ga kupim. Nekako u isto vrijeme u Italiji sam kupio magazin "Mosca & Spinning" na kojemu je između ostalog sadržaja na naslovnici stajao i natpis: "Canne in bambu - come si fa", što znači "Štapovi od bambusa - kako ih napraviti?". Autor priloga Cosimo Raia je na nekoliko stranica predstavio sam postupak, a nakon što sam nekoliko puta pročitao tekst zaključio sam da to i nije tako teško. Jasno, nakon nekoliko godina sam shvatio i da nije baš jednostavno. Početkom '96. godine sam konačno došao do knjige "A Masters Guide To Building A Bamboo Rod" autora Everretta Garrisona i do kraja godine napravio sam svoj prvi štap koji nije bio toliko lijep kao onaj Hardy u kojega sam se zaljubio, ali ipak...

■ **Izrada štapova na prvi pogled može djelovati jednostavno, no sam proces i nije tako jednostavan. Možete li ukratko opisati kako se oni rade?**

- Glede jednostavnosti, rekao bi da proces i jest i nije jednostavan. U tehničkom smislu postupak je sljedeći: kineski "tonkin" bambus (*Arundinaria amabilis*) valja po dužini rascijepiti na letvice širine 6 - 8 mm. Pomoću ručne blanje se letve oblikuju u trokut, zatim slijedi sušenje u peći te ponovna obrada blanjom na konačne mjere. Za lijepljenje šest letvica presjeka jednakostraničnog trokuta u heksagon koriste se vodootporna ljepljiva koja su također otporna i na visoke temperature. Kad

je ljepljivo suho, na rapolaganju imamo štap, odnosno "blank". Daljnja izrada je slična izradi ostalih modernih štapova - montaža drške, nosača role i vodilica... Bitna razlika kod izrade jest montaža spojeva koji su kod tonkin štapova metalni, točnije od mjedi s dodatkom nikla (nickelsilver), no spoj se može napraviti i od samoga bambusa što pozitivno utječe na bacačke osobine štapa. Nakon montaže svih elemenata, potrebno je lakiranjem štap zaštititi od vode i vlage.

■ **Osim materijala, što je još potrebno za izradu vlastitog štapa?**

- Za gotovo potpuno ručnu izradu trebamo još nešto alata koji je lako dostupan u svim trgovinama za kućne majstore. Poseban dio su šablone koje se mogu dobiti u SAD-u, ali im je cijena prilično visoka. Šablonu (plannig form) uz minimalno poznavanje rada sa kovinom i primjeren alat možemo napraviti i sami, kao što to ja činim. Potrebna je i peć koja mora biti dovoljno velika da u njoj osušimo (ispečemo) 1,5 m duge letvice bambusa. Jasno, potreban je i prostor, tj. suha radionica u kojoj vlaga u zraku ne smije prelaziti 40% - 50% kako bambus nakon sušenja ne bi opet upio vlagu iz zraka koja jako utječe na njegove osobine. Idealno je kada je bambus potpuno suh. Sastavne dijelove kao što su vodilice i svilene niti za namotavanje istih, pluto za dršku, držači rola i ljepljiva je isto moguće kupiti u specijaliziranim trgovinama ili ih možemo izraditi sami. Meni više znače štapovi za koje sam skoro sve elemente sam napravio, od blanka, plutene drške i nosača role do vodilica.

■ **Izradujete li štapove samo iz hobija ili**

se radi i o komercijalnoj manufakturi?

- To je moj hobby, odnosno jedan od njih. Štapove uglavnom izrađujem za sebe i za svoje prijatelje, a povremeno i za prijatelje mojih prijatelja.

■ **Danas na tržištu postoje stotine različitih modela štapova i meni se čini da je sve više onih ribiča koji skupljaju pribor, a malo vremena provode na vodi. Nekad se lovilo isključivo jednostavnim štapovima od bambusa, a danas priborom koji se izrađuje najmodernijom tehnologijom. Što Vi mislite o samom priboru? Koliko je uistinu važan za dobar ribolov?**

- Osobno smatram da je ribu moguće jednako uspješno loviti s jeftinijim i sa skupljim priborom, slično kao što ćemo na cilj udaljen 100 km stići s Ferrarrijem ili s jeftinijim automobilom. Ako se vratimo štapovima, ipak je neusporedivo veće zadovoljstvo posjedovati štap neke poznate marke i s takvim priborom uloviti ribu. Čak i samo držanje štapa poznatog proizvođača je veliko zadovoljstvo. Barem meni.

■ **Također se bavite i vezanjem umjetnih muha. I s tim je nekada bilo drukčije. Što mislite da igra glavnu ulogu kod izrade muha - dobar materijal ili kreativnost i mašta?**

- Opet ću slično odgovoriti. Sam materijal

je po mojem mišljenju od sekundarne važnosti, da bi muha bila lovna nije potrebno da je izrađena od skupih materijala. Umjetna muha bi trebala tek u grubo imitirati pravu. Za uspjeh u ribolovu je pored muhe potrebno mnogo toga, prije svega poznavanje navika riba koje lovimo, pravih mušica koje se u određenom periodu zadržavaju na vodi, prezentacija muhe... Ipak, u određenim situacijama su precizno izrađene imitacije daleko uspješnije od onih impresionističkih. To sam morao više puta priznati. Moguće je da je čar mušičarenja upravo u tome što ne pali uvijek ista muha, odnosno iste muhe.

■ Kad je ribolov umjetnom muhom u pitanju, koji Vam je dio najdraži? Je li to izrada muha, izrada štapova, boravak na vodi, onaj trenutak kada riba uzme muhu sa površine vode ili nešto drugo?

- Mogu reći da mi je sve nabrojano jednako drago. Zadnjih nekoliko godina sam se više posvetio izradi štapova pa mi taj dio

napisao Marcel **Kučinski**
snimio Ivan **Petrović**

'Zlatni lipljen 2007.'

U organizaciji "Asocijacije Pliva sportske aktivnosti" od 10. do 12. kolovoza održani su dani Plive na kojim je osim niza sportskih aktivnosti (košarkaški i nogometni turnir, nastupi paraglajdera i prezentacija rafting kluba iz B. Luke), održan i III međunarodni Fly fishing kup pod nazivom "Zlatni lipljen 2007." Natjecalo se 11 ekipa s po 3 mušičara iz Slovenije, Hrvatske, Srbije i BiH.

Natjecalo se 3 puta po 3 sata s pauzama od pola sata, a konačni plasman ekipa je sljedeći:

1. mj. ĐERY (Ključ, BiH) 55 neg. bodova
2. mj. BOBY FLY (Sarajevo, BiH) 57 neg. bodova
3. mj. EX-YU (B. Luka, BiH) 59 neg bodova
4. mj. LIDIJA FLY (Ljubljana, Slo) 61 neg. bod
5. mj. BISTRO BiH (Sarajevo, BiH) 64 neg. boda
6. mj. Športski RIBOLOV (Zagreb, Cro) 71 neg. bod
7. mj. INFO MAP (Novi Grad, BiH) 74 neg. boda
8. mj. BANJA LUKA I (B. Luka, BiH) 81 neg. bod
9. mj. BANJA LUKA II (B. Luka, BiH) 83 neg. boda
10. mj. JAJCE (Jajce, BiH) 84 neg. boda
11. mj. PLIVA SP. AKT. (Šipovo, BiH) 85 neg. bodova

Pobjednička ekipa nastupila je u sastavu: Saba-hudin Pehadžić, Predrag Smiljanić i Željko Prpić. Zlatnog lipljana osvojio je Mladen Jandrić iz Šipova s ulovljenim lipljanom od 49 cm.

Za sve informacije o ribolovu na rijeci Plivi (sezona traje do 31. 12.) možete se obratiti Aleksandru Đukiću na broj telefona 00387 65 222270.

možda malo više znači. Slobodnog vremena mi pored posla i obitelji ostane vrlo malo. Za nešto se treba odlučiti i slobodno vrijeme iskoristiti za ono što me čini zadovoljnim - ponekad je to ribolov, nekada izrada štapa, a nekada vezanje muha, sve ovisi o raspoloženju...

■ **Što se samog pribora tiče, kojim priborom najradije lovite i na kojim vodama?**

- Otkad sam napravio prvi štap lovim samo sa štapovima koje sam sam izradio, pa sam sâm svoj "testni ribić". Iskustva iz ribolova koristim pri izradi novog štapa - pri svakoj novoj izradi pokušavam učiniti nešto bolje. Takvi eksperimenti često uspiju, ali katkada i ne. Iskreno, ne vidim drugi način da bih došao do proizvoda s kojim ću biti u potpunosti zadovoljan. Što se tiče akcije, komponenti i preciznosti, to još nisam dostigao i vjerojatno nikada neću. Barem se nadam. Tada više ne bi bilo zanimljivo. Moje domaće vode su Soča, Idrijca, Bača i na tim vodama najčešće lovim.

■ **Svaki početak je težak, no kod mušičarskog ribolova je to posebno izraženo.**

Za prvi ulov je potrebno mnogo vježbe i strpljenja i jako puno dobre volje. Ipak, već nakon prvog kontakta s mušičarskim štapom nastaje nekakva čarolija i čovjek se jednostavno zarazi. Što je po vašem mišljenju toliko posebno kod mušičarskog ribolova?

- Na to bih pitanje odgovorio jednostavno - ne znam u čemu leži ta posebnost koja tjera ribiče da satima i satima do pojasa u hladnoj vodi mašu štapom. Kada bih htio opširnije odgovoriti, trebao bih barem nekoliko sati. Ukratko, mušičarenje nije samo ribolov, to je puno više od toga.

■ **Za kraj, možete li mi opisati najljepše sjećanje vezano uz ribolov umjetnom**

muhom?

- U dvadesetak godina mog mušičarskog staža bilo je nekoliko zanimljivih događaja. Jedan od njih je svakako bio onaj kada mi je u ribolovu na Soči u sumrak na suhu muhu zagrizao šišmiš. Soška pastrva od tri kilograma ulovljena na bambusov štap na rijeci Idrijci također je bila lijepo iznenađenje. A izvan vode, drugo mjesto na natječaju u vezanju umjetnih muha "Croatia Open 2003." je isto tako lijepo sjećanje.

■ **Radivoj, najljepše Vam se zahvaljujem na razgovoru.**

- Hvala i Vama na pozivu za razgovor, a mušičarima i svim ostalim ribičima želim, kako mi to kažemo u Sloveniji, "Dober prijem!".